

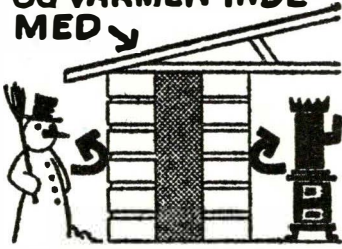
DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NUMMER 7 . 5. APRIL 1960 . 60. ÅRGANG

Udgivet af Dansk Lokomotivmands Forening

**HOLD KULDEN UDE
OG VARMEN INDE -
MED**

DAPORKA

*Effektiv
skum-isolering*

Et kvalitetsprodukt fra $\frac{1}{2}$ Dansk Asfaltfabrik

Det er i høj grad en tillidssag, og det er af afgørende betydning, at De får et materiale, hvis egenskaber garanteres af et anerkendt selskab.

Til tjfenesse med alle oplysninger uden forbindelse

Autoriseret Entreprenør . Heibergsvej 54

TELEFON 58172 . AARHUS

»GRØNDALSHUSET«

(ved Traverbanen) – Tlf. Ordrup 68

Værtsfolk: Edith og Erik Nielsen

Efter restaurering og modernisering anbefaler vi os med lokaler til ethvert formål

SPECIALE:

Familie- og foreningsfester

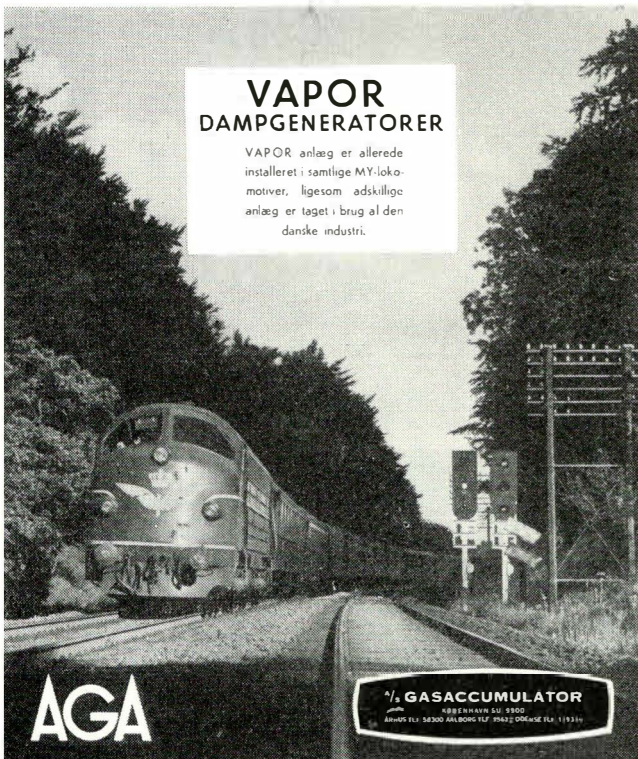
Tilbud gives uden forbindelse

Prøv vort populære selskabsmørrebrød

Bringes overalt

VAPOR DAMPGENERATORER

VAPOR anlæg er allerede installeret i samtlige MY-lokomotiver, ligesom adskillige anlæg er taget i brug al den danske industri.

AGA

$\frac{1}{2}$ GASACCUMULATOR
KØBENHAVN SU 5800
ÅRHUS FLJ. 58300 ÅLBORG TLF. 05422 ORHUS FLJ. 11921

**DE FORENEDE
KULIMPORTØRER**
C. 211 HOLMENS KANAL 5 C. 211
KØBENHAVN K

BANDAGER

SYGEPLEJEARTIKLER

KIRURGISKE INSTRUMENTER

NYROP & MAAG $\frac{1}{2}$

KØBMAGERGADE 43, KØBENHAVN

AMAGERBROGADE 7, KØBENHAVN

KLAREGADE 7, ODENSE

SØNDERALLE 5, AARHUS

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NR. 7 - 60. ÅRGANG

5. APRIL 1960

Indhold:

Ferie- og Rekreatiønsghjemmet . . .	99
Pristalsundersøghelsen	100
Frontruden	107
DJT	108
Spareklubben DSB	108
Funktionsvederlag	108
Under DLF	109
Personalia	109
Medlemslisten	109
Nye adresser	109
Statsbanepersonalets Sygekasse .	109
Frihed 1. maj	109
Ansøghningsskema til freie- ghjemmet	110

Forsidebillede:

Så kommer den fagre tid
Foto: Villy Olsen, Odense.

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarshavende)
K. B. Knudsen.

Redaktion og ekspedition:

Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon: Hell. 7269.
Kontortid 10-16.

Annonce-ekspedition:

Studiestræde 49, København K.
Tlf. Central 12327 og Palæ 1142.
Giro 22289.
Kontortid kl. 8,30 til 16.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Ferie- og Rekreatiønsghjemmet

Ferieghjemsudvalget har fastlagt vort ferieghjems sæson til tidsrummet 31. maj-31. august, og dermed forestår forhåbentlig en række solrige og lune sommerdage til gavn for humør og helbred, noget som nok kan tiltrænges ovenpå en vinters surhed og kulde.

Det er ikke ubekendt, at som hovedregel gælder, at et ferieopholds varighed ikke må strække sig over mere end fjorten dage for at give så mange som mulig chancen for at komme på ferieghjemmet. Samtidig henstilles det til pensionister og dem som ikke har skolesøghende børn, at de søgher ophold udenfor det tidsrum skolebørnernes ferie varer. *Af hensyn til beløghningsplanen skal det understreges, at kun foreningens kontor modtager ansøghninger om ferieophold, medens ferieghjemmets økonomi ikke kan give tilsagn om ophold.* Beløghningsplanen udarbejdes og administreres sæsonen igennem af foreningens kontor.

Ansøghning om ophold skal sendes til »*Dansk Lokomotivmands Forening, Hellerupvej 44, Hellerup*«. Kuverten bedes mærket »*Ferieghjemmet*«. Send ikke ansøghninger til enkeltpersoner på kontoret, idet man ellers udsætter sig for, at ansøghningen forsinkes i sin behandling, fordi den ansøghningen er sendt til er bortrejst, eller af anden årsag ikke er på kontoret nogen tid. Ved ansøghningers behandling vil det lette arbejdet betydeligt, såfremt der ved anmodning om ophold benyttes den blanket, som findes bag i bladet. Den vil blive genoptrykt i de følgende numre, og løse eksemplarer kan rekvireres på foreningens kontor.

I denne forbindelse skal i øvrigt bemærkes, at ankomst og afrejse ikke kan finde sted på søndage, og af hensyn til økonomiens tilretteløghning af arbejdet, har det stor betydning, at der på ansøghninger nøghjagtig gives fyldestgøghende oplysninger om ankomst- og afrejsedage samt tidspunkterne og eventuelle børns antal og alder. Disse oplysninger er ofte mangelfulde og kræver ekstra arbejde for kontoret, idet man må rette skriftlige forespøghsler for at få de manglende oplysninger, der er nødvendige ved tildeling af værelse og fastsættelse af pensionsprisen. Dette arbejde lettes altså betydeligt, såfremt man følger ansøghningsskemaet.

Man påregner den sædvanlige faste rutebilforbindelse fra stationspladsen i Kalundborg og ud til ferieghjemmet. Bilen har forbindelse med hovedtogene fra og til København og Slagelse samt skibet fra og til Århus.

Pensionsprisen er desværre undergået en ændring, idet man har set sig nødsaget til at sløghfe takst 2, således at de gældende takster for denne sæson bliver 13,00 kr. for medlemmer, disses hustruer, enker efter medlemmer samt børn indtil 18 år og 18,00 kr. for andre voksne og børn over 14 år. For børn indtil 8 år er priserne 4,00 og 6,00 kr., medens de for børn mellem 8 og 14 år er 7,00 og 9,00 kr.

Med disse oplysninger ligger en påmindelse om snarest at søgher om ophold for at komme i betragtning.

Velkommen og på ghsyn ved Kalundborg fjord.

Pristalsundersøgelsen

Pristalsudvalget af 1958 afgiver betænkning

Efterfølgende bringer vi i uddrag pristalsudvalgets betænkning. Der er ikke enighed om hvorvidt alle skatter skal holdes uden for pristallet. Udvalget, der har foretaget undersøgelse af dette for os særdeles vigtige spørgsmål, består af følgende fra politiske partier henholdsvis arbejdsmarkedets organisationer og Statistisk Departement.

Kjeld Bjerke, Det statistiske Departement.

Henry Christensen, Venstres folketingsgruppe.

C. J. Clemmensen, Dansk Arbejdsgiverforening.

Holger Eriksen, Socialdemokratiets folketingsgruppe.

Svend Aage Fanger, Det konservative Folkepartis folketingsgruppe.

Aage Fogh, Det radikale Venstres folketingsgruppe.

E. O. Frank, Finansministeriets Lønningsdepartement.

Aage Gøting, Danmarks Retsforbunds folketingsgruppe.

Svend Heineke, Dansk Arbejdsgiverforening.

Eiler Jensen, Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund.

T. H. T. Junker, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

F. R. Kristensen, Statstjenestemændenes Centralorganisation II.

Helge Larsen, Det statistiske Departement.

Arne Lund, Dansk Arbejdsgiverforening.

Marvin Madsen, Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer samt Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger.

P. Madsen, Statstjenestemændenes Centralorganisation I.

Alfred Petersen, Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund.

Lorents Petersen, Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund.

Hans Rasmussen, Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund.

C. Ulrich Mortensen, Det statistiske Departement (formand).

Udvalgets indstillinger

I udvalgets plenarmøde den 17. september 1959 nedsattes et underudvalg bestående af repræsentanter for arbejder-, arbejdsgiver- og tjenestemandorganisationer og med den opgave at søge at nå til enighed angående det i kommissoriet nævnte spørgsmål om anvendelse af et pristal så vidt muligt rensset for skatter og afgifter.

Den 25. november 1959 afgav underudvalget følgende indstilling vedrørende skatternes medregning i et lønregulerende pristal m.v.:

»1. I henhold til kommissoriet er det udvalgets opgave, »at undersøge under hvilken form det vil være muligt at sikre, at et pristal, hvori skatter og afgifter så vidt muligt ikke indgår, bliver anvendt til regulering af lønningerne inden for overenskomster, der indeholder en pristalsregulering af lønnen«. Underudvalget har opfattet denne opgave således, at der skulle gøres et forsøg på at finde frem til et indeks, der så vidt muligt er rensset for skatter, og som samtidig de parter, der er direkte interesseret i en lønregulering efter pristal, kan acceptere.

Formålet med den lønregulering efter pristal, som for lønmodtagere på det private arbejdsmarked blev gennemført ved afslutningen af den første verdenskrig, i 1939 og igen i

1946, har været at søge sikret, at realværdien af lønnen ikke som følge af prisstigninger blev forringet. Denne pristalsregulering har været en forudsætning for, at parterne har kunnet afslutte overenskomster af længere varighed. Tilsvarende betragtninger har ligget til grund for den regulering af tjenestemændenes løn, som er gennemført ved lov.

Som det fremgår af afsnit II, medregnes i det pristal, der hidtil har været benyttet ved lønregulering, såvel direkte som indirekte skatter, og det er spørgsmålet om hensigtsmæssigheden heraf, der er rejst i udvalgets kommissorium og i det folketingsudvalg, som i foråret 1958 behandlede forslaget til en ny tjenestemandsløvslov.

2. Forinden underudvalget går ind på en nærmere drøftelse af dette spørgsmål, ønsker man at anføre nogle betragtninger, Det statistiske Departement har foretaget, og som belyser, hvorledes julipristallet ville have været på forskellige tidspunkter, såfremt man af grundlaget for beregningen havde udeladt de personlige skatter (herunder børnetilskud) eller visse indirekte skatter eller såvel de personlige skatter som de pågældende indirekte skatter. De indirekte skatter, som her er udeladt, omfatter ca. 3/4 af det samlede provenu af told og omsætningsafgifter. Tallene gives for perioden juli 1952 til juli 1957, idet beregningen for de indirekte skatter, der kræver særlige oplysninger, kun foreligger for dette tidsrum.

		Detailpristallet	Det lønregulerede pristal	Det lønregulerede pristal med fradrag af pers. skatter	Detailpristallet med fradrag af personlige skatter	Detailpristallet minus pers. skatter og visse indir. skatter
	Juli 1952	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	» 1953	99,1	99,1	99,8	99,8	99,7
	» 1954	100,3	100,3	101,8	101,8	101,8
	» 1955	106,3	104,5	106,2	108,0	106,5
	» 1956	112,0	110,7	111,4	112,7	111,6
	» 1957	115,5	114,0	113,9	115,4	113,8

Som det fremgår heraf, er der for denne periode ikke tale om større afvigelser mellem udviklingen i det lønregulerende pristal og et pristal, der er rensset for personlige skatter eller for såvel personlige skatter som indirekte skatter. Denne konstatering giver et vist fingerpeg om størrelsesordenen af det problem, udvalget har fået til opgave at beskæftige sig med, men det skal fremhæves, at konstateringen heraf efter underudvalgets opfattelse ikke i sig selv kan betragtes som argument hverken for at bibeholde skatterne i pristalsberegningen eller for at rense pristallet for disse. Det afgørende for udviklingen er ikke, om der i pristallet indgår nogen skattepost eller ej, men derimod om den relative ændring, der fra et tidspunkt til et andet er i skatteposten, er større, lig med eller mindre end den gennemsnitlige ændring, der i samme periode konstateres for de øvrige poster, der indgår i pristalsbudgettet. Ingen kender naturligvis her den fremtidige udvikling.

3. Når indregningen af skatter i det pristal, der anvendes til regulering af lønningerne, først gennem de senere år er gjort til genstand for diskussion, beror det på den udvikling i det offentlige virksomhed og dermed i skatternes funktion, som gradvis er foregået, siden parterne på arbejdsmarkedet første gang, nemlig ved slutningen af første verdenskrig, begyndte at anvende det af Det statistiske Departement beregnede detailpristal til en dyrtidsregulering af lønningerne. På det pågældende tidspunkt var det den almindelige betragtning, at det offentlige i første række havde til formål at stille visse kollektive ydelser til rådighed for borgerne, og at skatten så at sige kunne betragtes som »prisen«, borgerne måtte betale for disse ydelser. I tiden mellem de to verdenskrige blev vægten i det offentlige virksomhed og dermed i skatternes funktion i stigende grad lagt på en omfordeling af indkomsterne mellem de forskellige grupper i samfundet, og efter den anden verdenskrig kom hertil som et nyt formål med det offentlige afholdelse af udgifter og opkrævning af skatter, at man desuden lejlighedsvis også ønskede at

påvirke den økonomiske aktivitet gennem overskud og underskud på statsbudgettet. Det er denne forskydning i omfanget og arten af det offentlige virksomhed, der danner baggrunden for det rejste spørgsmål om hensigtsmæssigheden af skatternes indregning i det lønregulerende pristal.

Købekraftens begrænsning

4. Skatteforhøjelser og indførelse af nye skatter med det formål at begrænse købekraften har været gennemført i flere situationer som regel ud fra hensynet til at modvirke inflation eller imødegå alvorlige valutavanskeligheder. Det er uden videre klart, at såfremt sådanne skatteforhøjelser eller nye skatter indregnes i det lønregulerende pristal og derved via pristalsregulering giver anledning til, at indkomsterne for lønmodtagerne forøges, vil denne indkomstforøgelse modvirke lovgivningsmagtens formål med de købekraftbegrænsende foranstaltninger. Skatter af denne karakter har været gennemført i 1951, i 1955 og senest i foråret 1957. Andre foranstaltninger, som f.eks. bunden opsparing og stabiliseringslån, har ligeledes været anvendt til begrænsning af købekraften, men disse foranstaltninger har ikke haft indvirkning på pristallet.

Det er ikke muligt nøjagtigt at angive, med hvor store beløb lovgivningsmagten totalt i de givne situationer har villet begrænse købekraften, men der har i de konkrete tilfælde været nævnt tal på 200, 300 og 400 millioner kroner. Til sammenligning hermed kan det anføres, at statens og kommunernes indtægter i form af skatter og afgifter andrager omkring 8 milliarder kroner årligt. I den givne situation at karakterisere bestemte skatter og skatteforhøjelser som forbrugsbegrænsende, når det afgørende i denne forbindelse ikke er den enkelte skat, men den samlede formindskelse af borgernes disponible indkomster, er naturligvis ikke muligt.

Formålet med det offentlige virksomhed i givne situationer kan omvendt være at søge beskæftigelse og den økonomiske aktivitet stimuleret gennem en nedsættelse af skatterne

for at forøge købekraften. Det er klart, at såfremt en skatnedsættelse med dette formål indregnes i pristallet, kan den lønnedgang, der via pristalsreguleringen følger heraf, modvirke hensigten med lovgivningsmagtens foranstaltninger.

Indkomstfordelingens ændring

5. En ikke uvæsentlig del af det offentlige virksomhed består i en af sociale hensyn betinget ændring af indkomstfordelingen. Når nye skatter indføres – eller bestående skatter forhøjes – med det formål f.eks. at forbedre kårene for de gamle, de arbejdsløse og andre vanskeligt stillede personer, er dette udtryk for, at borgerne via folketing eller kommunalbestyrelser beslutter at foretage indkomstoverførsler mellem befolkningsgrupperne. De til sådanne overførsler knyttede skatteestimeringer kan ikke opfattes på samme måde som en almindelig vareprisstigning, der forringer pengelønnen realværdi. Skatter til opfyldelse af sådanne sociale formål er alene udtryk for en ændret fordeling og anvendelse af borgernes indkomst i henhold til demokratiske flertalsbeslutninger.

Offentlige ydelser

6. En betydelig del af det offentlige virksomhed består i levering af ydelser – retsvæsen, vejvæsen, hospitalsvæsen, undervisning, forskning m.v. – som kollektivt stilles til rådighed for borgerne. Det er uden videre klart, at en prisændring på disse offentlige ydelser – forstået som en prisændring for samme mængde af uændret kvalitet – skulle medregnes på lige fod med prisændringer for de øvrige poster i pristalsgrundlaget.

Selv om det således vil være logisk rigtigt, at indførelse af nye eller forhøjelse af bestående skatter til dækning af prisstigning på offentlige ydelser på dette område medregnes i et lønregulerende pristal, er dette imidlertid ikke muligt, fordi man ikke kan foretage en direkte sammenligning af ydelsen, det offentlige leverer, med modydelsen (skatten).

Spørgsmålet om, hvorledes lønmodtagerne vil være stillet, såfremt man udelader de under dette punkt

omhandlede skatter af det lønregulerende pristal, må besvares derhen, at lønmodtagerne kun i de tilfælde, hvor skatterne stiger mere end proportionalt med de gennemsnitlige prisstigninger på de øvrige poster i pristalsbudgettet, ikke vil få fuld dækning for denne skattestigning. I alle andre tilfælde vil lønmodtagerne – jfr. punkt 2 – få fuld eller mere end fuld dækning. Lønmodtagerne vil således i alle tilfælde få dækning for den stigning i de offentlige udgifter, som svarer til den almindelige prisstigning på varer og tjenesteydelser i den private sektor.

Hvordan tages skatten ud

7. Underudvalget har dernæst nærmere drøftet de tekniske muligheder for at rense pristallet for skatter.

- a) Hvad angår de personlige skatter, er der i denne forbindelse intet problem.
- b) Med hensyn til de indirekte skatter er det over for underudvalget oplyst, at det er muligt at konstatere det afgiftsbeløb, der svares pr. enhed af en vare i de tilfælde, hvor afgiften i følge den pågældende lov erlægges med et beløb pr. mængdeenhed (kg, stk., liter). Endvidere kan afgiftsbeløbet også konstateres i tilfælde, hvor afgiften erlægges med en procentdel af varens detailpris, og i visse tilfælde beregnes, såfremt afgiften erlægges med en nærmere angiven procentdel af prisen ved salg fra producent eller grossist. Derimod er det i almindelighed ikke praktisk muligt med tilstrækkelig sikkerhed at beregne afgiftsbeløb i tilfælde, hvor den færdige vare ikke i sig selv er skattepligtig, men indeholder materiale, hvoraf der svares omsætningskat. Det samme gælder benzinafgiftsbeløb og vægtafgiftsbeløb, der indgår i varepriserne via transportomkostningerne. Hvad angår tolden, vil det være muligt i visse tilfælde at beregne denne pr. mængdeenhed, når der er tale om en ren finanstold – d.v.s. en told som opkræves af varer, som ikke fremstilles her i landet – men for over halvdelen af toldafgifterne vil det ikke være muligt.

Modsvarende de indirekte skatter må offentlige tilskud – subsidier – til nedsættelse af prisen på varer eller tjenesteydelser »renses« af indeksgrundlaget ved, at man tillægger de konstaterede priser størrelsen af det offentlige tilskud. I de tilfælde, hvor de pågældende varer og ydelser leveres af offentlige virksomheder, vil det dog være overordentlig vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at beregne de priser, som ville blive opkrævet, såfremt der ikke var tale om overskud eller skattefinansierede underskud på disse områder.

- c) For så vidt angår de ejendoms-skatter, der indgår i huslejen, er en teknisk udskillelse af disse mulig, såfremt der tilvejebringes lovhjælp for indhentning af yderligere oplysninger.

8. Det fremgår af det foregående, at det ikke er teknisk muligt fuldstændigt at rense pristallet for indirekte skatter.

Under overvejelse af det betimelige i, at de indirekte skatter i konsekvens af det foregående delvis udelades i det lønregulerende pristal, er underudvalget opmærksom på, at en ordning, hvorefter nogle af de indirekte skatter holdes uden for pristallet, men andre ikke, kan svække den tillid til beregningsgrundlaget, som er en afgørende forudsætning for, at en pristalsregulering af lønningerne – og dermed forholdsvis langvarige overenskomster – kan opretholdes.

Man kan heller ikke se bort fra, at de indirekte skatter – i modsætning til hvad tilfældet er for de personlige skatters vedkommende – af forbrugerne almindeligvis betragtes som en del af de pågældende varers og ydelsers priser, hvorfor den forståelse af pristallets værdi som lønregulator, der nødvendigvis må herske blandt lønmodtagerne, for at systemet kan praktiseres, vil kunne rokkes, såfremt indirekte skatter tages ud af pristallet.

Endvidere skal underudvalget i samme forbindelse pege på, at man i andre lande, hvor lønninger på en eller anden måde reguleres efter prisindeks, som hovedregel anvender

et grundlag, der er rensat for personlige, men ikke for indirekte skatter.

Underudvalget foreslår derfor, at der ved lønregulering benyttes et pristal, der er rensat for personlige skatter, men ikke for indirekte skatter. Efter de for underudvalget foreliggende oplysninger kan et sådant pristal accepteres af både arbejdsmarkedets parter og tjenestemændenes organisationer som et egnet indeks til brug for lønregulering.

Underudvalget erkender, at lovgivningsmagts muligheder for at regulere købekraften i samfundet ved ændring af de indirekte skatter ikke med et lønregulerende pristal af det foreslåede indhold er ændret i forhold til den nuværende situation. Da underudvalget under hensyn til de i punkt 4 ovenfor anførte synspunkter finder, at lovgivningsmagten bør have mulighed for at holde de indirekte skatter eller ændringer heri, som udtrykkeligt har til formål at regulere købekraften i samfundet, uden for det lønregulerende pristal, skal underudvalget foreslå, at dette som hidtil sker i henhold til derpå sigtende lovbestemmelser i de enkelte situationer.

9. Det i kommissoriet rejste spørgsmål om behandling af transferingsposter ligner i mangt og meget de spørgsmål, som rejser sig for skatterne. Idet der således henvises til den oven for givne fremstilling, skal det dog bemærkes, at disse poster i beregningsgrundlaget i hvert fald ikke kan influere på det offentlige mulighed for at gennemføre en i givne situationer hensigtsmæssig finanspolitik. Når hertil kommer, at en fjernelse af disse poster kan antages at påvirke den tillid til beregningen, som en regulering efter pristallet bygger på, har underudvalget ikke fundet det tilrådeligt at ændre beregningsgrundlaget på dette punkt.

10. I udvalgets kommissorium er rejst spørgsmålet om det hensigtsmæssige i at angive indekset med juli 1914 som basis. Det er underudvalgets opfattelse, at perioden fra 1914 til i dag er så lang, at det er urimeligt fortsat at fastholde dette år som basis. Man bør derfor efter nærmere forhandling med de inter-

esserede parter angive indekset med et senere år som basis – f.eks. 1949.

Det er underudvalgets opfattelse – ligesom Det statistiske Departements – at den til grund for beregningen af pristallet liggende vægtfordeling bør være i så nøje overensstemmelse med den aktuelle forbrugssammensætning som muligt. Man ønsker således på det private arbejdsmarked at kunne få lejlighed til – med virkning fra april 1961 – at regulere i overensstemmelse med et indeks, der benyttes de ved forbrugsundersøgelsen i 1955 oplyste vægte.

Spørgsmålet om det antal oplysninger, (herunder det antal kommuner, hvorfra oplysninger indhentes), som skønnes nødvendigt for at gennemføre en tilfredsstillende beregning af prisændringerne, mener underudvalget sig ikke i stand til at afgøre, men henstiller til Det statistiske Departement at overveje problemet og, om det skønnes nødvendigt, søge den gældende lov ændret.

Forskellige synspunkter kommer til udtryk

I plenarmøder den 17. december 1959 og den 1. februar 1960 har udvalgets medlemmer afgivet følgende udtalelser:

C. Joh. Clemmensen, Henry Grünbaum (som stedfortræder for *Alfred Petersen*), *Svend Heineke, Eiler Jensen, F. R. Kristensen, Arne Lund, Marvin Madsen, P. Madsen, Lorents Petersen* og *Hans Rasmussen* har givet til den af underudvalget den 25. november 1959 afgivne indstilling.

Holger Eriksen har udtalt følgende:

»Selv om skatterne, såvel de direkte som de indirekte, ikke hidtil har påvirket pristallet i nævneværdig grad, så har man ikke nogen garanti for, at det samme ville være tilfældet under en eventuel anden byrdefordeling. Ud fra det synspunkt, at pristalsreguleringen må være udtryk for at arbejdere og tjenestemænd bevarer en konstant købekraft, så længe overenskomstperioden varer, er jeg principielt tilhænger af, at alle skatter som hidtil indgår i pristalsberegningen, men da betænkelighederne ved at lade de direkte skatter udgå er betydeligt

Spørgsmålet om hyppigheden af beregningen af pristallet ønsker underudvalget ligeledes at overlade til Det statistiske Departements afgørelse, idet bemærkes, at det lønregulerende pristal dog bør offentliggøres med mindst samme hyppighed som hidtil.

11. Underudvalget har sluttelig drøftet betimeligheden af, at Det statistiske Departement fremtidig ved beregningen af et lønregulerende pristal efter de i nærværende indstilling angivne retningslinier får lejlighed til at rådføre sig med de interesserede parter. Under hensyn til, at *Udvalget vedrørende lønregulering efter pristal* ved forberedelsen og afgivelsen af nærværende betænkning har haft lejlighed til nøje at gennemgå de principielle og tekniske problemer, der er knyttet til et lønregulerende pristals beregning, skal man henstille at dette udvalg fremtidig får denne rådgivende opgave tildelt.»

mindre, end de må være ved også at fjerne de indirekte skatter fra pristallet, kan jeg give fuld tilslutning til det af organisationerne fremsatte forslag.»

Kjeld Bjerke, Helge Larsen og *C. Ulrich Mortensen* har fremsat følgende bemærkninger med henblik på anvendelse af prisindeks i lovgivningen:

I.

»1. Et prisindeks kan beregnes med det formål at give et tilnærmet udtryk for *ændringerne i pengenes værdi eller købeevne* i det almindelige forbrug.

Ved ændringer i »pengenes værdi« eller »købeevne« forstås her ændringer i forholdet mellem »ydelse« (varer og tjenester), der indgår i det almindelige forbrug, og »modydelsen« i penge. Indekset skal da belyse, hvorvidt og i hvilket omfang der sker ændringer i forholdet mellem »ydelse« og »modydelse« for så vidt angår et udvalg af varer og tjenester.

Indekset kan alene omfatte poster, for hvilke det i praksis vil være muligt fra et tidspunkt til et andet at

sammenligne »ydelsen« og »modydelsen« i penge (»prisen«, der betales pr. enhed af varen).

2. Skatter opfylder ikke disse betingelser. For så vidt angår den personlige skat synes det umiddelbart klart, at forudsætningerne ikke er til stede. Skatten kan ikke opfattes som en »pris«. En pris er det pengebeløb, der betales for en bestemt vare eller ydelse, og prisen er på samme tid og sted den samme for det store flertal af købere. Den personlige skat er derimod forskellig fra person til person og er ikke betalingen for samme ydelse til de forskellige personer. At måle ændringer i forholdet mellem ydelse og modydelse (skatten) fra et tidspunkt til et andet er således ikke muligt på dette område.

Hvad der er anført om personlige skatter gælder også omsætningskatterne. Omsætningskat indgår i betalingen for den beskattede vare. Køberen betaler følgelig dels et beløb for selve varen, dels et skattebeløb, der ligesom prisen er ens for alle købere af varen. Betalingen for den *ubeskattede* vare (forstået som prisen eksklusiv skattebeløbet) er en for alle ens modydelse i penge for samme ydelse. Det skattebeløb, der opkræves ved køb af varen, er derimod ikke en betaling for samme ydelse. Skattebeløbet tilfalder det offentlige, og det offentliges ydelser til de forskellige skattebetalere (køberne af beskattede varer) er meget forskellige efter de forskellige personlige forhold m.v. Med hensyn til de skatter, der opkræves af boliger, gør tilsvarende forhold sig gældende.

I det foran anførte er der set bort fra, at beskatningen også har andre funktioner end at skaffe dækning for udgifterne til de tjenesteydelser, som det offentlige leverer borgeren uden direkte betaling (undervisning, politi m.v.). Beskatning med det formål at overføre beløb fra nogle grupper til andre grupper f.eks. via den sociale forsorg og forsikring eller via Statens udlånsvirksomhed eller med det formål at regulere efterspørgslen eller forbruget i landet kan naturligvis ikke komme i betragtning, når der er tale om at finde en målestok for ændringer i pengenes værdi.

Der synes herefter ikke at kunne

være tvivl om, at der i grundlaget for et indeks, der skal belyse ændringerne i pengenes købeevne, hverken kan indgå personlige eller indirekte skatter.

I konsekvens heraf kan offentlige tilskud til nedsættelse af prisen for en vare eller tjenesteydelse med et nærmere angivet beløb ikke fradrages i indeksgrundlaget; der må i sådanne tilfælde regnes med priserne for de pågældende varer uden sådanne tilskud.

Det kan gøres gældende, at man ved at beregne et sådant nettoprisindeks begrænser indeksgrundlaget til varer og tjenester, der leveres af den private sektor, samt varer og tjenester, som offentlige virksomheder sælger til priser, der er ens for alle ligesom priserne i den private sektor, hvorimod »prisændringer« for sådanne offentlige ydelser som hospitalsbehandling, undervisning m.v. ikke indgår i grundlaget. Det er imidlertid udelukket at råde bod herpå ved at medtage skatter i pristalsgrundlaget allerede af den grund at ændringer i skatterne ikke er udtryk for »prisbevægelsen« for hospitalsbehandling, undervisning m.v., men betinget af mange andre forhold. For så vidt »priserne« på de offentlige tjenesteydelser bevæger sig i takt med prisniveauet iøvrigt, er det uden betydning for pristallets bevægelser, at disse ydelser ikke indgår i pristalsgrundlaget. Det kan ikke godtgøres, hvorvidt der er overensstemmelse mellem prisbevægelserne på de to områder, men det kan med sikkerhed siges, at man ikke ved at lade skatteindeks indgå i pristalsberegningen opnår et udtryk for ændringerne i »priserne« på de tjenesteydelser, der leveres borgerne uden direkte betaling for den konkrete ydelse.

3. Også indenfor den private sektor forekommer der visse indkomstoverførsler – transfereringer –, der ikke opfylder betingelserne for at indgå i indeksgrundlaget, jf. punkt 1.

De transfereringer, der er af interesse i denne forbindelse, er beløb, som nogle personer betaler til andre personer eller institutioner i den private sektor, enten som gaver eller som vederlag for en ret til under visse omstændigheder at få pengebeløb

udbetalt (forsikringspræmier eller bidrag til foreninger eller kasser, der udbetaler pengebeløb til medlemmerne). Det karakteristiske for disse transfereringer er, at der over for »udgiftsbeløbene« hos yderne står »indtægtsbeløb« hos modtagerne; der er således tale om rene pengetransaktioner, og følgelig er der intet grundlag for beregning af prisindeks. Det er heller ikke muligt at udarbejde en korrekt vægtfordeling, når sådanne poster medtages i indeksgrundlaget. Når modtageren af en pengegave anvender pengene til køb af varer og ydelser, vil man nemlig få »dobbeltregning« i vægtfordelingen, hvis gaven også figurerer som »udgift« for giveren. Det vil ligeledes være klart, at det ikke er korrekt at indregne f.eks. medlemsbidrag til forsikringsforeninger eller arbejdsløsheds-kasser i en vægtfordeling, når forholdet er dette, at der overfor de af medlemmerne indbetalte beløb står de til medlemmerne udbetalte beløb; der bliver »dobbeltregning«, når både præmier eller bidrag, der er betalt til de pågældende institutioner eller kasser, og de varer m.v., der er købt for de beløb, der er udbetalt de forsikrede, medregnes.

4. For visse varer og ydelser er det ikke i praksis muligt at afgøre, hvorvidt den pris, der kan konstateres på forskellige tidspunkter, stadig dækker samme mængde og kvalitet, og en prisindeksberegning er da ikke mulig. Et eksempel på en pris af denne art er kontingent til foreninger o.lign.; det vil i de fleste tilfælde ikke være muligt at give en talmæssig vurdering af de ydelser, som foreningens medlemmer modtager for det kontingent, der betales. Andre eksempler er malerier og skulptur, ferierejser m.v. Ændringer i betalingen for sådanne ydelser kan meget vel betyde en ændring i udgifter for de pågældende; det er imidlertid ikke udgiftsændringer, der skal konstateres ved prisindeksberegningen, men alene prisændringer for samme ydelse.

II.

Et prisindeks kan også beregnes med det formål at give et tilnærmet udtryk for *ændringerne i detailpriseniveauet*. Et indeks, der har dette

formål, beregnes på grundlag af de almindelige detailpriser for varer og tjenester, indbefattet indirekte skatter.

Indeks af denne art udarbejdes i adskillige lande og er bl.a. egnet til belysning af, i hvilket omfang ændringer i detailomsætningens eller forbrugets værdi skyldes ændringer i den omsatte mængde varer m.v.

Et sådant indeks vil kunne være vejledende ved lønforhandlinger, idet det vil kunne oplyses, hvorledes eventuelle ændringer i indekset er fremkommet.

Indekset kan derimod ikke give udtryk for ændringerne i den reelle værdi af pengeydelscr, fordi indirekte skatter indgår i de varepriser, som indekset bygger på, jf. afsnit I.

Det vil derfor kun kunne anvendes ved automatisk regulering af pengeydelscr, såfremt man ønsker disse ydelser reguleret efter bevægelserne i detailpriseniveauet, uanset om disse bevægelser skyldes egentlige prisændringer eller indirekte skatter.

III.

Det i *tjenestemandsløven omhandlede »detailpristal«* giver ikke udtryk for ændringerne i detailpriseniveauet således som det almindelige detailprisindeks, der er omtalt under afsnit II, idet der i beregningen af detailpristallet indgår indeks for personlige skatter, visse transfereringer samt forskellige andre poster, for hvilke forholdet mellem »ydelse« og »modydelse« i penge ikke kan konstateres.

»Detailpristallet« giver heller ikke udtryk for ændringerne i pengenes værdi i det almindelige forbrug, således som det under afsnit I omtalte indeks, hvori skatter m.v. ikke indgår.

Det kan ikke præcist angives, hvad detailpristallet giver udtryk for.

Vil man benytte indeks, hvor personlige skatter, transfereringer, kontingenter o.lign. indgår, bør der ved lov fastsættes nærmere regler for, hvorledes der skal forholdes dels med hensyn til beregning af de særlige indeks, der vedrører disse poster, dels med hensyn til beregning af den vægt, hvormed sådanne indeks skal indgå i det samlede indeks.

IV.

Såfremt et prisindeks skal give et tilfredsstillende udtryk for prisbevægelserne, er det nødvendigt at beregne indekset med korte intervaller. Principielt burde indekset beregnes hver gang prisen for en vare ændres, for så vidt ændringen var af en sådan størrelsesorden, at den kunne influere på totalindekset. Det er dog – bl.a. af omkostningsmæssige hensyn – almindelig statistisk praksis at akkviescere ved beregning af prisindeks én dag i hver måned.

Anvendes prisindeks til regulering af pengeydelse, f.eks. en eller to gange årlig, er der teknisk to muligheder med hensyn til det statistiske grundlag for reguleringen. Man kan enten basere reguleringen på forskellen mellem niveauet på to *tidspunkter* eller på forskellen mellem niveauet i to *tidsrum*, beregnet som gennemsnit af indeks på flere tidspunkter i hvert af de to tidsrum.

For så vidt der er tale om regulering af løbende pengeydelse, der ikke anvendes på én dag, men successivt i løbet af en periode, vil et indeks, der giver udtryk for prisniveauet i en periode i forhold til en forudgående periode, være mere dækkende end et indeks, der kun giver udtryk for forskellen i niveauet på to tidspunkter i et år, fordi der i perioden mellem disse to tidspunkter kan have været prisvariationer af væsentlig betydning for den løbende anvendelse af de pågældende pengeydelse.

Uanset hvilken indeksform man måtte ønske at benytte i lovgivningen, vil det formentlig være af interesse, at der tilvejebringes lovhjemmel til at få prisoplysninger hyppigere end efter de nugældende i tjenestemandsløvens § 85 fastsatte regler, således at man, ligesom i adskillige andre lande, kan få mere kendskab til prisbevægelsens forløb, end de nugældende regler giver mulighed for.

V.

Med hensyn til den forvaltningsmæssige ordning vedrørende beregningen af det lønregulerende indeks anser man det for rettest, at den gældende ordning, hvorefter det er Det statistiske Departement, der beregner

det lønregulerende pristal – jfr. i øvrigt Folketingets forhandlinger 1947/48, spalte 4477–4512 – ændres således, at det bliver et kollegialt organ (et nævn, en komité el.lign.), der er ansvarlig for beregningen af dette indeks. Man vil herved undgå, at afgørelser af spørgsmål vedrørende beregningen af det lønregulerende pristal skal træffes af en enkelt person. For så vidt man ikke ønsker et særligt sekretariat knyttet til det kollegiale organ, vil Departementet kunne yde bistand med hensyn til beregningen.

Henry Christensen og Fanger kan tilslutte sig den redegørelse med den deri indeholdte vurdering, som Kjeld Bjerke, Helge Larsen og C. Ulrich Mortensen har givet til nærværende betænkning.

Vi tilslutter os de anførte teoretiske grunde for at foretrække et detailpristal uden skatter.

Derudover vil vi fremhæve pristallets betydning som lønregulerende faktor. Et pristal med skatter bevirker, at borgerne stilles ulige overfor virkningerne af skatteændringer, der indgår i pristallet. Lovgivningsmagten bør netop tilsigte, at foranstaltninger som skatter, hvad enten deres formål er at dække de offentlige udgifter, eller de gennemføres i forbrugsbegrænsende øjemed, bør ramme borgere med ensartede indkomstforhold på samme måde, uanset hvorfra deres indkomst stammer.

Alene at fjerne de direkte skatter og beholde de indirekte vil også være yderst uheldigt. De almindelige indvendinger, der gælder for skatter som helhed, når de indregnes i et lønregulerende pristal, gælder også for de indirekte skatter. Dertil kommer, at man ved en sådan ordning vil føre skattepolitikken i øvrigt uvedkommende momenter ind i vurderingerne af den fremtidige skattepolitik. Mod noget sådant må vi advare.

Efter vor opfattelse må skatter, såvel direkte som indirekte, så vidt det overhovedet er muligt, udgå af detailpristallet.

Aage Fogh har udtalt: »På grundlag af de foretagne undersøgelser erkender jeg, at skatternes indregning i

pristallet ikke i de sidste år har haft nogen afgørende indflydelse på pristallets højde.

Da indregning af skatterne på forskellig måde har givet anledning til uro om pristallet, må jeg tilråde, at de direkte skatter og de indirekte skatter, hvis virkninger på varepriserne kan beregnes, udgår af pristallet.

Et pristal, der omfatter de indirekte, men ikke de direkte skatter, vil kunne få uheldig indflydelse på vor skattepolitik, hvorfor det må frarådes.

Jeg kan derfor anbefale, at såvel de direkte skatter som de indirekte skatter, hvis virkninger på varepriserne kan beregnes, udgår af pristallet.

Erik Frank har udtalt: »Da det må tillægges afgørende betydning, at det pristal, som anvendes til dyrtidsregulering af forskellige lønninger, kan accepteres af såvel det private arbejdsmarkeds parter som af tjenestemændenes organisationer, har jeg, uanset at det er ønskeligt, at indirekte skatter, i det omfang det er teknisk gørligt, ikke indgår i et sådant pristal, ikke ment at burde tage afstand fra det af repræsentanter for de pågældende organisationer fremsatte forslag.«

Aage Gøting har udtalt: »Principielt må det vel indledningsvis hævdes, at et lønregulerende pristal, et tal baseret på priser og udgifter (skatter m.v.), reelt ikke kan være en naturlig lønregulator iflg. min opfattelse. Set i store træk er det en inkonsekvens, at en vis del af befolkningen stort set reelt sikres mod deltagelse i samfundets svingende velstand i op- og nedadgående retning, mens den resterende del til gengæld bliver udsat for desto større svingninger. Det er i den forbindelse et spørgsmål, om det ikke ville være afgjort rigtigere og mere naturligt fremover at søge tilslutning til et lønregulerende indeks baseret på samfundets velstand som helhed. Dette spørgsmål har imidlertid ikke henhørt under udvalgets kommissorium og skal derfor blot nævnes som en mulig vej bort fra en lønregulerende faktor, som

ikke udmærker sig ved at have skabt ubetinget ro og tilfredshed.

Det synes naturligt, at et pristal uden samtlige direkte og de fleste indirekte skatter og afgifter under alle omstændigheder må være et mindre forkeret indeks at anvende som lønregulator end det nuværende pristal, og en sådan regulator ville have kunne vinde bifald i Retsforbundet. Imidlertid er et pristal uden samtlige skatter og afgifter intet værd som lønregulerende faktor, såfremt det ikke anerkendes af nogen organisation (eller kun ganske få), og en sådan ønskværdig tilslutning har det ikke været muligt at opnå hos de i udvalget repræsenterede organisationer. En sådan løsning kan vel derfor også siges at falde udenfor udvalgets kommissorium, selv om det teknisk set i høj grad er muligt at beregne et sådant indeks.

Det skulle derfor synes naturligt at fremsætte det synspunkt, at et pristal minus personlige skatter, men inklusive indirekte skatter og afgifter måtte være at foretrække fremfor det nugældende pristal – så meget mere som et sådant pristal har kunnet akcepteres både af arbejdsmarkedets parter og af tjenestemændenes organisationer. Det synes mindre forkeret end det nugældende.

Imidlertid vil en sådan løsning på opgaven utvivlsomt medføre komplikationer af uheldig og uoverskuelig art i henseende til lovgivningsmagtens muligheder for at regulere købekraften i samfundet ad skattevejen. Sådanne uheldige virkninger er også påpeget af underudvalget, som samtidig har peget på, at lovgivningsmagten for at bøde på dette forhold fortsat bør have mulighed for at holde visse indirekte skatter eller ændringer heri udenfor det lønregulerende pristal.

Ved nøjere studium af dette forhold må jeg derfor anlægge en alvorligere vurdering af de hermed forbundne skattepolitiske konsekvenser og den uro på arbejdsmarkedet, som dette kan medføre, og jeg skal derfor anbefale som min og mit partis standpunkt, at man undlader at foretage den foreslåede ændring af pristalsberegningen. En »halv« ændring må i denne forbindelse anses for

dårligere end ingen – alt taget i betragtning.

Vedrørende de øvrige i kommissoriet rejste spørgsmål kan jeg henholde mig til de af underudvalget afgivne besvarelser.*

Thomas Junker ønsker at fremsætte nedenstående bemærkninger:

»Der synes i udvalget at være principiel enighed om, at formålet med en pristalsberegning og dennes anvendelse i lønreguleringen bør være at sikre, at lønnens reelle værdi ikke forandres som følge af en ændring i pengenes købeevne.

Et prisindeks bør derfor udarbejdes således, at det så nøje som teknisk muligt svarer til dette formål. Dette betyder efter min mening, at indekset ikke bør omfatte skatter eller indkomstoverførelser (transfereringer), men alene bør udarbejdes på grundlag af prisen på varer og tjenesteydelser, for hvilke det er muligt, med visse tidsintervaller at konstatere, hvor stort et pengebeløb der skal betales for samme mængde og kvalitet og således, at der i priserne fradrages de afgiftsbeløb, der tilfalder staten ved varernes salg.

Underudvalget erkender principielt, at skatter ikke hører hjemme i et lønregulerende pristal, men foreslår alligevel kun, at de direkte skatter udgår af beregningen.

Som motiver hertil anføres, dels at det ikke er muligt fuldt ud at rense pristalsgrundlaget for de indirekte skatter, dels at et forsøg herpå ville svække tilliden i befolkningen til beregningsgrundlaget.

Med hensyn til det forstanførte motiv skal jeg bemærke, at efter det i udvalget oplyste – når materialet fra forbrugsundersøgelsen i 1955 tages i anvendelse – vil det være teknisk muligt at konstatere, hvilke beløb af detailprisen staten får i afgift for praktisk talt samtlige varer og repræsentantvarer, der indgår i indeksgrundlaget – bortset fra en del af importtolden samt benzin- og vægtafgiften vedrørende varetransporten.

Disse undtagelser synes mig ikke væsentlige.

For det første er det vel tvivlsomt, om en beskyttelsestold principielt bør fradrages, da det jo ikke er givet, at

varens pris stiger proportionalt med tolden, og med hensyn til benzin- og vægtafgiften vedrørende varetransporten er det vel også problematisk, om der burde ske fradrag – hvis dette lod sig beregne – i et pristal, der skal belyse ændringer i pengenes købeevne i det almindelige forbrug.

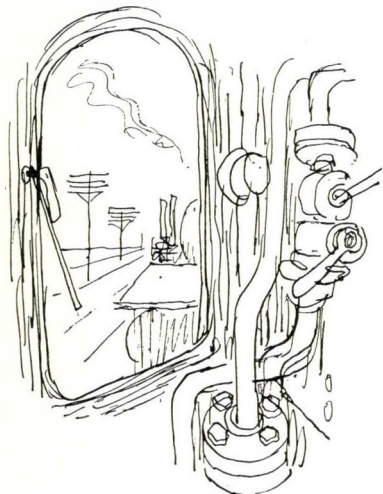
Selv om det altså må indrømmes, at det ikke lader sig gøre helt at »rense« indeksgrundlaget for alle indirekte skatter, synes dette mig ikke at kunne begrunde, at man ikke foretager »rensningen« så godt, man kan.

Udvalgets andet motiv: – at en »rensning« for de indirekte skatter skulle svække folks tillid til beregningen af pristallet – må jeg tilstå, at jeg ikke kan tillægge nogen betydning. Jeg forstår ikke, at et forsøg på at gøre beregningsgrundlaget mere rationelt skulle kunne påvirke tilliden i negativ retning.

Udover de anførte grunde af mere »teoretisk« art, vil jeg yderligere tilføje, at et pristal, der ikke er rensset for skatter, har den væsentlige fejl, at det kan lægge visse hindringer i vejen for gennemførelsen af en politik, der tilsigter en påvirkning af befolkningens købeevne på rationel måde. Hvis staten f.eks. ønsker at begrænse købeevnen i samfundet ved indførelse af visse skatter eller afgifter, bør sådanne forhøjelser ikke automatisk refunderes den del af befolkningen, hvis lønninger er pristalsregulerede, igennem pristalsstigning og deraf følgende lønforhøjelser. Det tilføjes videre, at indkomstoverførelser (transfereringer) efter min mening ikke hører hjemme i et prisindeks, der ifølge sagens natur ikke kan omfatte rene pengetransaktioner, ligesom medregningen af disse i visse tilfælde kan påvirke pristallet og dermed lønningerne i opadgående retning, selv om der ikke er sket nogen ændring i lønnens købeevne.

Mit standpunkt er derfor, at såvel direkte som indirekte skatter (i det omfang det er muligt) samt transfereringer udelukkes fra pristalsgrundlaget. Jeg kan derfor ikke som repræsentant for Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger tiltræde underudvalgets betænkning.*

Frontruden

Triste tal

Som følge af trafikulykker på gader og landeveje blev i 1958 i 16 lande i Europa ialt dræbt 43.200 menesker. Det er en lille nedgang fra året før (1957), hvor over 44.000 mistede livet af samme årsag. Bemærkelsesværdig er nedgangen, når man ser på stigningen i antallet af køretøjer, hvis antal for bilernes vedkommende siden 1953 er steget med 44 pct. og for motorcyklernes vedkommende med 80 pct. ialt.

De tilskadekomnes antal ved trafikulykker i de pågældende lande beløb sig i 1957 til 1.214.597 og i 1956 til 1.179.174.

Vesttyskland kommer højest med antallet af dræbte i 1958; 11.615. Derefter kommer Frankrig med 8.122. Italien med 7.145 og derefter Storbritannien med 5.970.

ITF journal.

Schweiziske TEE-tog til 4 strømstyrker

Fra sommerkøreplanen 1961 får Schweiz de første Trans-Europa-Expresser, som kører elektrisk, på strækningen mellem Zürich, Paris og Milano. Den schweiziske elektroteknik har konstrueret tog, der kan køre på fire forskellige strømstyrker og selv omstille fra den ene til den anden under kørslen mellem de forskellige lande.

Fire sådanne tog er under bygning i Schweiz, og når de indsættes i drif-

ten, skal de køre gennem Simplon og Sct. Gotthard tunnellerne mellem landene. Alle andre Trans-Europa-Expresser er diesel-elektriske. Efter mange forsøg lykkedes det den schweiziske industri at konstruere de nye universal-strøm-tog.

Italien har jævnstrøm på 3000 volt, Schweiz vekselstrøm på 15 000 og Frankrig både vekselstrøm på 25 000 og jævnstrøm på 1500 volt. Fire af de nye motorvognes seks aksler er drivaksler, maskinerne yder 3400 hk og med maksimalt 160 km/t.

Hver af Schweiz' nye TEE-tog bliver 123 m langt, er på fem vogne og vejer ca. 244 tons. Den første, fjerde og femte vogn har hver 42 siddepladser, toiletter og rejsegodsafdeling. I den anden vogn findes drivkraften og køkkenet. Den tredje vogn har en bar-restaurant og kupeer for togpersonalet.

Det ene tog vil blive holdt i reserve, mens de tre andre ekspresser daglig skal køre 751 km. Strækningen Zürich-Milano køres på fire og Milano-Paris på otte timer.

102 Europa Bus-linier i gang

Europa-Bus, der drives i fællesskab af de europæiske jernbaner, vil til foråret starte med 102 linier ialt, som gennemkører nogle af Vesteuropas mest betydende strækninger. I løbet af det sidste år er der kommet en række nye forbindelser til, bl.a. to i England, en ny rute mellem Vesttyskland og Schweiz, mellem Frankrig, Schweiz og Italien, en rute mellem Nice og Geneve gennem de sydfranske Alper.

Wiens nye S-bane færdig dette år

I Wien går arbejdet med at bygge S-bane hurtigt fremad. Den løber dels over og dels under gadeniveau. Trafikken til og fra forstæderne, hvor der sker en tilsvarende udflytning som i København, var i myldretidene blevet så stærk, at S-banespørgsmålet måtte løses, hvis ikke gadetrafikken skulle ende i kaos. Forholdet er nøjagtigt det samme som i vor egen hovedstad. Blot med den forskel, at i Wien gik myndighederne hurtigere i gang med at løse opgaven.

S-banen begynder nord for Donau og går over følgende stationer ind til city: Floridsdorf, Strandbäder, Engerthsstrasse, Traisengasse, Nordbahnhof, Radetzky Platz, Hauptzollamt, Rennweg, Landstrasser Gürtel, Südbahnhof, Südtiroler Platz, Matzleindorfer Platz, Gaudenzdorfer Gürtel og Meidling. Den gamle Nordbanegård vil blive nedrevet, og de to vigtigste stationer på den nye S-bane bliver den nye nordbanegård over for Praternstern og stationen Hauptzollamt. Den får fire perroner med otte spor. Sidst på året vil strækningen Floridsdorf-Meidling være færdig.

Tyske skinnebustog til England

British Railways har på engelske fabrikker ladet bygge en del skinnebustog til mindre trafikerede sidebaner, og desuden har man på maskinfabrikken i Donauwörth bestilt fem skinnebustog af særlig konstruktion. Vognkassen er en let stålkonstruktion, toget har 56 sidde- og 40 ståpladser, vognlængden er 13,9 m over pufferne. Skinnebussen har en vandafkølet seks cyl. dieselmotor på 150 hk, som giver maksimalt 88 km i timen.

De engelske statsbaner vil, som et led i det omfattende rationaliseringsprogram, gå over til at anvende skinnebustog på en lang række sidestrækninger.

170 mill. D-mark til niveauarbejde

I en vesttysk vejplan, som vil strække sig over fire år og være afsluttet i 1963, indgår ændring af 85 krydsninger, hvor hovedveje skærer banelinien. Hidtil er 35 under- eller overføringer i arbejde, og turen kommer til resten i de nærmeste år. Udgiften bliver 155 mill. D-mark, hvoraf Tyske Forbundsbaner skal udrede ca. 65 millioner. Et sideløbende program omfatter andre vej kategorier, som skal bringes ud af niveau ved baneoverskæringer. Udgiften hertil andrager ca. 15 mill. D-mark.

Spareklubben DSB.

De heldige ved årets lodtrækning.

Næste år er det måske dig, så benyt derfor anledningen til at melde dig ind i klubben, hvis medlemmer til dato har opsparret hundredetusinder kroner.

Den årlige lodtrækning om opsparingspræmie for sparere i Spareklubben DSB har fundet sted i marts måned, og følgende blandt vore medlemmer har vundet:

konto 50-S-108	300 kr.
» 50-S- 24	100 »
» 50-S-122	100 »
» K 50-5073	100 »
» K 50-5124	100 »

Stadigt benyttes lejligheden til at opfordre medlemmerne i København til at indmelde sig i spareklubben, hvor man kan tegne sig for et fast månedligt beløb på mellem 5 og 200 kr., som forrentes til sparekassernes højeste indlånsrente. De nuværende medlemmer af spareklubben er særdeles tilfredse med denne opsparingsform, som ophjælper muligheden for at få gennemført et eller andet ønske, enten det måtte være til rejseformål, til hjemmets udsmykning og gavn, eller andet formål.

Alle oplysninger fås hos lokomotivfører

Aage Hansen, Rosenhaven 7, Valby. Tlf. Valby 5831

hos hvem indmeldelse også foregår.

Danske Jernbanemænds Turistorganisation

Fra Belgien har vi fået indbydelse til at deltage i den 4. internationale sammenkomst for jernbanefolk, der afholdes i dagene 15.-19. juni 1960 i Liège og den smukke floddal ved Amblève-floden.

Deltagerne rejser fra København tirsdag den 14. juni 1960 kl. 16 med ankomst til Liège onsdag formiddag. Kl. 11 afrejses med særtog til Aywaille. Om eftermiddagen er der officiel modtagelse og besøg i drypstenshulerne ved Remouchamps; aftenen slutter med en koncert af det stedlige orkester. Torsdag formiddag er der bustur i omegnen med besøg bl.a. i de store mineralvandsfabrikker i Chevron. Eftermiddagen er fri, og aftenen slutter med en fest, hvor der bl.a. bliver optræden af forskellige kunstnere, konkurrencer m.v. Fredag morgen starter en bustur gennem de smukke Ardennerbjerge med sine skovklædte skråninger, småfloder med rige fiskemuligheder og små hyggelige landsbyer, så fjernt fra det snavsede industri- og mine-land, som man i almindelighed tænker på, når man taler om Belgien. Der aflægges besøg ved en spærredæmning i Eupen (Belgiens største), ved Baraque Michel, der er Belgiens højeste punkt, i Malmedy og endelig ved vandfaldene i Coö, der ligger i en af Ardennernes smukkeste egne; kl. 18 køres der atter tilbage til Aywaille.

Lørdag morgen afgår særtoget kl. 9 til Liège. Efter ankomsten vil De blive modtaget af borgmesteren på rådhuset. Eftermiddagen er fri til indkøb. Om aftenen afholdes en stor festbanket i Liège's store kongrespalæ (indviet 1958) og bagefter trædes dansen til ud på de små timer.

Søndag er der afrejse fra Liège kl. 10,43 med ankomst ved middagstid til Bruxelles. Efter frokost er der rundtur i Belgiens hovedstad og nogle timer til egen rådighed, inden der afrejses fra Bruxelles kl. ca. 18 med ankomst til København mandag middag og til Jylland m.v. med Nordpilen.

Pris ca. 225 kr.

Skriv til os og vi sender Dem gerne det fra Belgien modtagne detailprogram. Iøvrigt er vort illustrerede program for rejser i 1960 færdigt og tilsendes gerne på forlangende.

Danske Jernbanemænds Turistorganisation
Bernstorffsgade 18, Sølvgade 40,
København V. København K.

Ændringer i funktionsvederlag

Fra 1. april ændres funktionsvederlaget pr. dag som fremgående af vedstående rettelsesblad til foreningens lommebog for 1960, side 15.

Funktion udført af	Funktion udført i			
	10. Ikl.	12. Ikl.	15. Ikl.	18. Ikl.
7. Ikl. grundløn	305.753 ø.	447.123 ø.	802.198 ø.	1620.822 ø.
7. « 1. tillæg	207.123 ø.	348.493 ø.	703.562 ø.	1522.192 ø.
7. « 2 «	98.630 ø.	240.000 ø.	595.068 ø.	1413.699 ø.
7. « 3. «	108.493 ø.	147.370 ø.	496.438 ø.	1315.068 ø.
7. « 4. «	98.630 ø.	98.630 ø.	387.945 ø.	1206.575 ø.
7. « 5. «	174.247 ø.	98.630 ø.	289.315 ø.	1107.945 ø.
12. « grundløn	—	—	355.068 ø.	1173.699 ø.
12. « 1. tillæg	—	—	190.685 ø.	1009.315 ø.
12. « 2. «	—	—	164.384 ø.	835.068 ø.
12. « 3. «	—	—	164.384 ø.	670.685 ø.
12. « 4. «	—	—	289.315 ø.	496.438 ø.
15. « grundløn	—	—	—	818.630 ø.
15. « 1. tillæg	—	—	—	512.877 ø.
15. « 2. «	—	—	—	295.890 ø.
15. « 3. «	—	—	—	305.753 ø.

Jubilæum

Den 18. april kan lokomotivfører O. M. C. Jensen (Borup), Korsør, fejre 40 årsdagen for sin ansættelse ved statsbanerne, og Korsør afdeling benytter lejligheden til at gratulere med jubilæet, samtidig med at der skal lyde en tak for godt kammeratskab. Held og lykke med fremtiden.

E. J.

Opmærksomhed frabedes

Al opmærksomhed ved mit jubilæum frabedes venligst.

O. M. C. Jensen, lokomotivfører, Korsør.

Al opmærksomhed i anledning af mit jubilæum frabedes venligst, (bortrejst).

E. A. Nielsen, elektrofører, Av.

Eventuel opmærksomhed ved mit jubilæum frabedes venligst.

H. P. K. Hansen, lokomotivfører, Kalundborg.

»Lanternen«

»Lanternen« afholder sin ordinære generalforsamling torsdag den 28. april 1960. kl. 16,00 i »Folkets Hus«, Enghavevej (lille sal).

Dagsorden:

Punkt 1. Valg af ordstyrer.

- » 2. Protokol.
- » 3. Beretning.
- » 4. Regnskab.
- » 5. Indkomne forslag, evt. forslag bedes være formanden i hænde senest torsdag den 21. april.
- » 6. Valg.
 - a. Formand.
 - b. 2 bestyrelsesmedlemmer.
 - c. 2 bestyrelsessuppleanter.
 - d. 1 revisor.
 - e. 1 revisorsuppleant.

Efter generalforsamlingen afholder »Lanternen« forårsfest. Vi samles med damer kl. 18,15, hvorefter der serveres:

Suppe. Svinekam med sprød svær samt rødkål, brune og hvide kartofler. Hertil 1 Viking Beer.

Isdessert med 1 glas Madeira, samt kaffe.

Efter spisningen bal med Poul Gambyes Humørtrio. Pris pr. deltager 15,00 kr.

Medlemmer, som ønsker at deltage i forårsfesten, bedes skrive sig på indtegningslisterne på maskindepoterne Gb., Hgl. og Av. eller ved telefonisk henvendelse til K. H. Pedersen, Damsø 4659 x eller Otto Nymark, Bella 2583 y.

Indtegningen slutter fredag den 22. april kl. 12 og gælder kun for deltagelsen i forårsfesten.

Vel mødt.

Bestyrelsen.

Forflytninger efter ansøgning pr. 14-3-60.

Lokomotivførerne:

E. H. Fuglsang, København Gb., til Fredericia.

C. K. Oechsler, Korsør, til Fredericia.

Dødsfald.

Pensioneret lokomotivfører L. P. Larsen, Ludvig Hansensvej 21, Nyborg.

Pensioneret lokomotivfører A. L. Holman, Nylandsvej 51 A, Silkeborg.

MEDLEMSLISTEN

Overgået som ekstraordinært medlem pr. 1-4-60.

Pensioneret lokomotivfører J. J. Birkbo, Strandgade 8 st., Assens.

NYE ADRESSER

Kalundborg afdeling:

Formandens navn og adresse er:

Lokomotivfører T. G. B. Olsen, Røsnæsvej 28.

Kassererens navn og adresse er:

Lokomotivfører P. A. Jensen, Stationsvej 3 B.

Fredericia afdeling:

Formandens navn og adresse er:

Lokomotivfører S. A. Rasmussen, Indre Ringvej 13 4
Telf. 1536.

Kassererens navn og adresse er:

Lokomotivfører A. Vilhelmsen, Sjællandsgade 49 st.

Tønder afdeling:

Formandens navn og adresse er:

Lokomotivfører J. P. Møller Jensen, Jernbanegade 16 2.

Kassererens navn og adresse er:

Lokomotivfører Johs. Christensen, Viddingherredsgade 4.

Statsbanepersonalets Sygekasse

Ved Statsbanepersonalets Sygekasse er foruden de hidtidige ørelæger fra 1. april d.å. antaget doktor F. Kristiansen, Århus.

Doktor Kristiansen afholder konsultation St. Torv 1, hverdage kl. 15-17, lørdage efter aftale.

Frihed 1. maj

Fra statsministeriet er modtaget meddelelse om, at tjenestemænd og andre, der er beskæftiget i statens tjeneste, efter begæring skal have adgang til fritagelse for arbejdet den 1. maj 1960, i den udstrækning tjenesten tillader.

Dansk Lokomotivmands Forening
Feriehjemmet

Modtaget
Antal
Takst
Bekræftet
Værelse nr.
<i>Udfyldes af kontoret</i>

Navn:	Ophold ønskes for				personer		
Stilling:	mig selv		}	sæt x			
Adresse:	min hustru						
Vi (jeg) ankommer:	kl.					Alder	
Vi (jeg) afrejser:	kl.	egne børn					
Her opgives både dato og tidspunkter. Ankomst og afrejse kan ikke foregå på søndage.		fremmede børn					

Bemærk: Der kan kun skrives een familie på denne formular.

..... den / 19

Indsendes under adresse:
Dansk Lokomotivmands Forening,
 feriehuset,
 Hellerupvej 44, Hellerup.

.....
 Underskrift

KLIP HER!

		Ophold pr. dag	Børn indtil 8 år	Børn 8 til 14 år	1 måltid udenfor døgnets	
					voksne	børn
1	Medlemmer, disses hustruer, enker efter medlemmer samt børn indtil 18 år.	13,00	4,00	7,00	4,00	2,00
2	Andre voksne og børn over 14 år.	18,00	6,00	9,00	4,00	2,00

E. Greve Petersen.

Økonomi på Skinner.

Effektivitet, driftssikkerhed og økonomi er fremtrædende egenskaber hos NOHAB-GM dieselelektriske lokomotiver.

Interessante oplysninger om driftsudgifterne for disse lokomotiver fik man frem, da De Danske Statsbaner sammenlignede udgifterne for NOHAB-GM lokomotiverne med tilsvarende udgifter for damplokomotiver.

De fire først anskaffede dieselelektriske lokomotiver viste besparelser på 678.000 dan. kroner pr. år og lokomotiv.

20 NOHAB-GM lokomotiver, som er leveret senere, har sparet ca. 1/2 million dan. kr. ind pr. lokomotiv pr. år alene i brændselsudgifter.

Nye store ordre på NOHAB-GM lokomotiver viser, at de allerede leverede har svaret til bestillerens fordringer både teknisk og økonomisk.

Boggierne er udført i henhold til såkaldte flexi coil princip med akslerne forskydelige i lejeboxene, hvilket giver lokomotivet en særlig blød og ensartet gang.

NYDOVIST & HOLM AKTIEBOLAG • TROLLHÄTTAN

Telegram: NOHAB • Tel.: 0520/180 00 • Telex: 5284

Spis mere OST,
ring saa kommer Fallesen
Tlf. Kalundborg 1029

- i det lange løb vil De synes bedst om

ALBANI PILSNER

AARHUS

Peter K. Dolby & Søn

Kunstdrejere . Signalfløjter . Alt hornarbejde

Aarhus . Sjællandsgade 43 . Tlf. 28468

CAFE VESTER Vestergade 69 . Tlf. 30214

Kahytten er hyggelig til små sluttede selskaber

NY VÆRT: MØLLER PEDERSEN

som anbefaler sig til såvel gamle som nye kunder

NORSGADE 1
lige over for "Biografen",
Tlf. 2 72 12.

D. A. Paludan

Clemensbro . Aarhus . Tlf. 209 44

Moderne Kvalitetsbriller

Gælder det vask, da ring

24 382 . Ydun Vask

Våd vask . Rullevask . Færdig vask
Fagmæssig behandling til små priser

C. JØRGENSENS MØBELMAGASIN

Frederiksalles 49. - Telefon 23079 - Aarhus

Marie Christensens Konditori

Bispetorvet . Aarhus

Tesalonen Telefon 23023

Butikken Telefon 21933

Valdbjørns KØRESKOLE

Bedst . Hurtigst . Billigst

Alm. kort 15 kr. i timen
Erhvervskort 17 kr. i timen . Lastvognskort 24 kr. i timen
Omnibuskort 35 kr. i timen . Teori i moderne teorihal
1959 Folkevogn, Kaptajn, Chevrolet, Volvo

1914 Palæ 1914

Sidste år var 90 pct. af vore elever på anbefaling
Kørelærerkursus såvel sommer- som vinterhold

KALUNDBORG

N. JENSENS SØNNER

Inventar og Bolig Montering

Tlf. Kalundborg 280

VAREMESSEN
BUURNUDSEN

Sengeudstyr, Gardiner, Hvidevarer
Kalundborg - Tlf. 426

J. Kjær Christensen

aut. installatør

Kordilgade 4 . Telefon 520

Lev. til feriehjemmet

NYBORG

C. Knackstredt Tlf. Nyborg 550

Spec.: Kranse, Buketter, Planter og Potte-Kultur. Direkte salg fra Drøhus. Ingen Butiksleje - derfor billigste Priser.

ANDERSEN & KUDSK

Fotograf og Fotohandel

Kongegade 31 - Tlf. Nyborg 1077

Windsor Nørregade 20
Telf. 18 11

Herre- og Drengeskivning

NØRREGADES KIOSK

Nørregade 9 (Allred Johansen) Tlf. 261

Alt i

Dag- og Ugeblade, Tobak og Spiritus

N. URBAN SØRENSEN

SLAGTER

Altid 1. Kl. Varer

NYBORG - TLF. 111, 2 LIN.

BOGTRYKKERIET

Nørrebrogade 5, Fredericia

A. Petersen . Tlf. 1014

Alle arter tryksager til små priser
Festsange - Telegrammer

Forlang!

**Carlsminde
øl og vand**

**Centralværkstedernes
Marketenderi**

Da Marketenderierne i Centralværkstedet og Remiserne drives af Fællesorganisation D. S. B. og Dansk Lokomotivmandsforening, anbefaler vi Benyttelsen af disse.

Driftsudvalget

Fionette

Ligeså **UUNDVÆRLIG**

iernbanen er for trafikken er

Statsanstalten for Livsforsikring

Hovedkontor: Kampmannsgade 4, København V

Consul symaskiner

Henning Rasmussen

Smedegade 33 . Telefon Horsens 2 24 55